

CENTRUM

ARZENAL

CIACHOVŇA

Jana Kapelová *NYLONOVÉ SÚVI SLOSTI*

vernisaž: piatok 28. apríla 2017 o 18:30

trvanie výstavy: 29. 4. - 30. 5. 2017

kurátorka: Eliška Mazalánová

Centrum Ciachov a Arzenal, Štefanikova 2, Žilina

otváracie hodiny: utorok – piatok 13:00 – 17:00, sobota – nedeľa: 10:00 – 16:00

email: c.c.arzenal@gmail.com

Posledný aprílový piatok sa v Žiline otvorí Centrum Ciachov a Arzenal, priestor zameraný na prezentáciu súčasného vizuálneho umenia (CCA). Svoj program rozbehne samostatnou výstavou Jany Kapelovej *Nylonové súvislosti*.

Tvorba Jany Kapelovej je často zameraná na tému práce, osobného naplnenia a odcudzenia (alienácie), na fungovanie a vzťahy v rámci umeleckej scény ako špecifického spoločenského prostredia. Jej práce pritom majú jasne definovaný cieľ, prostredníctvom osobnej emancipácie by prispievom k pozitívnej spoločenskej zmene.

Aktuálna výstava sa dotýka témy prekarizácie v oblasti kultúry a umenia - skúma stav ekonomickej a spoločenskej neistoty a frustrácie plynúcej z nestabilnej a nedostatočne finančne ohodnotenej práce. Jana Kapelová oslovila svoje kolegyne - umelkyne, historičky umenia a kurátorky - s prosbou, aby spísali a podelili sa o svoje pracovné skúsenosti a aktuálnu profesnú situáciu doliehajúcu na ich osobný život. Tieto osobné výpovede, s ich subjektívnosťou, niekedy možno skresleným no bezprostredným pohľadom na vec, sú motivované nielen potrebou odhodať a zverejňovať nepohodlnú realitu, ale predovšetkým sprostredkujú všeobecný pocit žien pôsobiacich v kultúre. Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že tu ide o ireponosovanie sa, neproduktívne sťažovanie a pasívne utápanie sa v už v utrápených krivdách alebo vo vlastnom zlyhaní. Formou kolektívnej performancie však vytvára priestor na uvedomenie si spoločnej zdieľanej situácie, na seba-reflexiu v porovnaní a v spolupatričnosti s druhými, disponujúcu emancipačným potenciálom stať sa aktívnym subjektom.

Performativita, utváranie vlastného postoja a identity prostredníctvom jej stelesnenia a verbalizovania je vlastná aj forme *Nylonových súvislostí*. Vo všeobecnosti je však blízka metóde práce Jany Kapelovej, ktorá na označenie svojho prístupu k performancii založenej na prednese textu si privlastňuje pojem malá javisková forma.

Performovanie výpovedí zostavených do podoby fiktívnych dialógov pomenúva súvislosti, ktoré sú síce všeobecne známe, no obchádza sa okolo nich potichu, alebo len s malou mierou kritiky a takmer žiadnou iniciatívou usilujúcou o ich zmenu. Sú typické pre oblasť kultúry, ako aj pre ďalšie oblasti, kde je práca stotožňovaná viac so životným poslaním než s obživou. Pomenávajú rodový aspekt problematického fungovania umeleckej prevádzky ako feminizovanej oblasti, s jej marginalizovaním a mzdovou nerovnosťou.

Rovnako paradoxnú situáciu, kde usilujeme o zlepšenie spoločnosti, no vlastné neúnosné podmienky, ako málo alebo vôbec platená práca, fungovanie na základe krátkodobých projektov a neistých grantov sú prijímané ako prirodzená a trvalá súčasť systému. Systému, ktorý idealizuje a presadzuje individualizmus a súťaživosť nad pozitívnym konsenzom v spoločnosti.

Umelecká prax Jany Kapelovej (1982) je vo veľkých ohľadoch cestou ku slobode motivovaná túžbou urobiť podmienky osobného života, ale taktiež umeleckej prevádzky prijateľnejšími. Z hľadiska teórie súčasného umenia by sme mohli jej tvorbu zaradiť do kategórie sociálneho výskumu (artistic based research). Jeho estetickými nástrojmi sú práve dialóg, rôzne typy analýz a rekonštrukcií sociálnych situácií. Výrazne sa v nej uplatňuje taktiež rola umelca ako starostlivého pozorovateľa situácií a narušiteľa stereotypov. Jednou z cenných devíz tohoto typu umenia je pritom schopnosť komunikovať tvorbu nielen vo vnútri výtvarnej scény, ale taktiež mimo nej.

Výstava je prvým podujatím Centra Ciachov a Arzenal, novej iniciatívy pre súčasné umenie v Žiline. Jeho ambíciou je prostredníctvom prezentácie a podpory súčasného vizuálneho umenia reprezentovať silné názorové platformy, prináša konštruktívnu reflexiu kultúrneho a spoločenského prostredia, podporovať spoluprácu a dialóg a pôsobí v širšom nadregionálnom priestore. CCA bude vyvíjať svoje aktivity v industriálnom priestore pôvodnej parnej elektrárne v Žiline, ktorý jej na tieto účely poskytla Považská galéria umenia v Žiline. Iniciátormi CCA sú Anton Čierny a Pavlína Fichtnerová.

Tento projekt bol podporený z verejných zdrojov poskytnutých Fondom na podporu umenia.

u. fond
na podporu
umenia

